

ICT in Onderwijs & Onderzoek @Zuyd

Werkgroep DLWO

concept-versie dd. 25 maart 2015

Doel van dit document

Net als veel andere hoger onderwijsinstellingen heeft Zuyd een Blackboard-licentie afgesloten via SURF. Deze is zonder concurrentiestelling tot stand gekozen. Zuyd is nu verplicht om een LMS (Learning Management Systeem) Europees aan te besteden. Hiervoor moeten wij als organisatie eind 2015 een aanbestedbare visie op DLWO (Digitale Leer- en Werkomgeving) hebben geformuleerd. Ter voorbereiding op deze aanbestedbare DLWO hebben wij dit visie-document samengesteld om te komen tot een gezamenlijke stip op de horizon.

Vanuit de onderwijsvisie van Zuyd en de strategische koers hebben wij uitgangspunten geformuleerd op leren. Hieruit wordt geconcludeerd dat dit niet zonder hulp van ICT kan. Na het beantwoorden van deze 'waarom'-vraag, komt stap 2 'hoe?'. En later in het proces komt de 'wat'-vraag. Bij het beantwoorden van al deze vragen zullen studenten, docenten, management betrokken worden. Het wordt een gezamenlijke ontdekkingsreis met als uitgangspunt: *"Als we dit doen, hebben onze studenten er dan voordeel bij?"*

Visie

Zuyd Hogeschool heeft als missie: duurzaam van betekenis zijn voor de ontwikkeling van de professional. Zuyd is een open kennisinstelling waar professionals in iedere fase van hun ontwikkeling over de grenzen van disciplines en organisaties heen samenwerken aan de overdracht, ontwikkeling en toepassing van hoogwaardige praktijkgerichte kennis. Samen met de beroepspraktijk geeft Zuyd de wereld van morgen vorm en inhoud door hoogwaardig onderwijs en onderzoek. Zuyd werkt aan innovatie en professionalisering van de beroepspraktijk en aan de persoonlijke ontwikkeling van talent. Daarmee draagt Zuyd bij aan de sociale, culturele en economische ontwikkeling van een duurzame samenleving.

Strategische koers

De vijf beloften en vier strategische thema's van Zuyd kunnen worden samengevat in een aantal thema's die de koers van Zuyd bepalen:

- *University of Applied Sciences*

Praktijkgericht onderzoek speelt een belangrijke rol; als instrument om nieuwe kennis en inzichten te genereren, als basis om de beroepspraktijk te helpen met innovatieve oplossingen voor complexe vraagstukken en als vaardigheid om studenten evidence based te leren werken.

- *Onderwijs voor studenten van 17 – 67 jaar*

Zuyd kiest ervoor om onderwijs aan te bieden vanuit een Leven Lang Leren perspectief; een onderwijsconcept dat zich richt op startende en ervaren professionals. Zuyd biedt een authentieke praktijkgerichte leeromgeving en stelt studenten in staat tijdig af te studeren. Zuyd waarborgt de kwaliteit van onderwijs door te investeren in de professionaliteit van medewerkers.

- *Verankerd in de regio Zuid-Limburg*

In co-creatie met de beroepspraktijk in de regio leidt Zuyd professionals op en geeft vorm aan het onderwijs en het onderzoek. Hiermee draagt Zuyd bij aan de concurrentiekracht van een dynamische regio met veel kenniswerkers en een sterke economische motor.

Samengevat richt Zuyd zich op:

- Het verbinden van onderwijs en onderzoek in de regio
- Leren in communities en
- De praktijkgerichte leeromgeving voor studenten van 17-67

Visie op leren

De visie van Zuyd richt zich op het samen leren, het samen creëren, het samen werken en samen veranderen. Dat doen we

- door het verbinden van onderwijs en onderzoek; relevant, state-of-the-art praktijkgericht onderzoek vormt de kennisbasis voor het onderwijs;
- gepersonaliseerd: eigen talenten, keuzes en ontwikkelingsbehoefte bepalen tempo, route, niveau, inhoud en volgorde;
- met elkaar in leerteams werken, gebaseerd op onderzoek en in co-creatie met de beroepspraktijk waarbij naast formeel leren ook informeel leren belangrijk is;
- met aandacht voor competenties die onmisbaar zijn voor een professional die op de toekomst is voorbereid (leren leren; ICT-vaardigheden; onderzoekende houding)
- op blended wijze: onderwijs en leren vindt plaats in een 21ste eeuwse mix van face-to-face en online onderwijs;
- op een actieve manier, waarbij motivatie tot leren cruciaal is en
- waarbij de student eigenaar is van zijn leerproces is.

Daarbij is aandacht voor:

- reflecteren op de eigen persoonlijke en professionele ontwikkeling;
- het geven van (peer)feedback en intervisie;
- 21st century skills [kritisch denken, samenwerken, probleem oplossend vermogen, kennisconstructie, creativiteit, ICT-vaardigheden, communiceren, sociale en culturele vaardigheden] als voorwaarde om docent en student vaardig te laten zijn in de informatie intensieve (leer)processen ;
- kennis delen;
- open kennisinfrastructuur om samen met anderen (externen) in leeromgevingen te kunnen participeren.

In een autonoom-ondersteunende leeromgeving ([Van Lieshout & Bakx](#)) floreren studenten het beste.

Hiermee wordt een leeromgeving bedoeld waarbinnen studenten ruimte hebben om hun eigen keuzes te maken en waarbinnen docenten openstaan voor vragen, opvattingen en gevoelens van studenten.

ICT in het onderwijs en onderzoek

Op alle punten speelt ICT een belangrijke rol, zowel inhoudelijk als onderwijsondersteunend als randvoorwaardelijk. Als we het hebben over lerende innovatieve samenleving dan speelde ICT hierbij een centrale rol ([WRR, 2013](#)). Geen professional kan zijn werk behoorlijk doen zonder gebruik te maken van ICT. Dit geldt ook voor de rol van ICT voor en in het onderwijs en onderzoek. Het is onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Wat dit eventueel betekent voor de realisatie van een authentieke, praktijkgerichte digitale leer- en werk omgeving, hieronder enkele voorbeelden:

- *Onderwijs in co-creatie met de beroepspraktijk*

Hierbij kan gedacht worden aan vraagstukken uit de beroepspraktijk, bijvoorbeeld over WMO, die verbonden worden met de kennis en expertise van een lectoraat. Via digitale communities en samenwerkingsomgevingen werken studenten aan de WMO-vraagstukken bij gemeentes.

- *Gepersonaliseerd leren*

Het onderwijs stelt de studerende vakbekwame professional in staat de regie te voeren over zijn persoonlijke en professionele ontwikkeling en leerproces door gebruik te maken van een mix zelftoetsen, ondersteuning van docenten, blended deeltijdmodules en peer-assessments op momenten die het de student past.

- *Leerwegaafhankelijk toetsing*

Dit betekent dat een student ongeacht de route die hij heeft afgelegd, een toets kan maken. De ene student kan besluiten na enkele weken een toets te maken omdat hij reeds over voldoende kennis beschikt; de andere student zal dit pas maanden later doen. Het curriculum en het (digitale) toetsysteem moeten dit faciliteren

Stand van zaken Zuyd

Er wordt veel gebruik gemaakt van ICT-voorzieningen in het onderwijs. Als leeromgeving staat Blackboard centraal. Maar daarnaast wordt ook op andere manieren gebruik gemaakt van ICT. Belangrijke trends die we nu binnen Zuyd zien:

- Een toename van het gebruik van video o.a. door het weblectures project. Het toepassen van het *'flipped classroom'* principe met behulp van beschikbare online video's of door het zelf maken van kennisclips. Het inzetten van videoconferencing voor presentaties van gastsprekers of voor online samenwerken.
- Online onderwijs en internationalisering.
- Activerende didactiek door inzet van interactieve tools in het onderwijs of voor presentaties.
- Cloudtoepassingen worden veel gebruikt. Studenten en docenten creëren eigen communities en gebruiken hun eigen (cloud) applicaties zoals WhatsApp groepen, Facebook etc. Voor de samenwerking in de regio is het flexibel gebruik kunnen maken van een diversiteit aan cloudapplicaties essentieel. Alleen zo is een actieve relatie met het werkveld te onderhouden en uit te bouwen.
- BYOD. Vraag om flexibiliteit met betrekking tot device diversiteit is groeiend. Vraag om vooral met deze ontwikkeling mee te gaan en niet te uniformeren.
- Vraag naar een duurzaam ePortfolio

Daarnaast begint er steeds meer aandacht te komen voor digitaal toetsen en in mindere mate ook voor learning analytics.

DLWO

Onder een Digitale Leer- en WerkOmgeving verstaan wij:

De DLWO is het geheel van alle verschillende systemen die het studenten, onderzoekers, medewerkers en gasten van onderwijsinstellingen mogelijk maken om hun activiteiten uit te voeren. Het is dus geen systeem of applicatie, maar een door een instelling georganiseerd samenstel van digitale diensten ([SURF](#))

Gebruikers stellen verschillende soorten eisen aan die DLWO. Naast de vraag om flexibiliteit van ICT (cloud en BYOD) is er ook vraag om standaardisatie. Er zijn privacyvraagstukken en we moeten aan wettelijke verplichtingen voldoen. Om aan die verschillende vragen tegemoet te komen hanteren we voor de informatiehuishouding van Zuyd de door SURF ontwikkelde *burchtmetafoor*.

Deze [burchtmetafoor](#) stelt voor de informatiehuishouding van de instelling een knip voor: informatie die op orde moet zijn, waarvan de toegang, de ontsluiting en de beveiliging absoluut goed geregeld moeten zitten in *de burcht*. Leren, studeren, onderzoeken en samenwerken met bedrijven en organisaties doe je in *de stad*. De stad is open, heeft stadpoorten. In de stad is keuzevrijheid, hebben bewoners een eigen verantwoordelijkheid en kunnen ze keuzes maken, maar er is wel een infrastructuur. Er zijn straten en wegwijzers. Hier word je gefaciliteerd en ondersteund. Hier vindt de samenwerking met de omgeving, de beroepspraktijk plaats. **Op het platteland** is er geen bescherming en neemt iedereen *volledig* z'n eigen verantwoordelijkheid bv. bij het gebruik van sociale media als studenten hun eigen WhatsApp groepje inrichten of samenwerken op Facebook.

Wat betekent dat voor Zuyd (uitgangspunten DLWO)?

Als we ons in de eerste plaats richten op het in co-creatie met de beroepspraktijk opleiden van professionals is het ondersteunen en faciliteren van de *stadsbewoners* (c.q. studenten, bedrijven, docenten) in bovenstaande metafoor een essentiële pijler van onze DLWO-visie.

Voor het goed inrichten van de stad zijn belangrijke randvoorwaarden:

- Goede snelle wifi in alle gebouwen
- Documentmanagement
- Kennis en inzicht in juridische vraagstukken (auteursrechten, privacy)
- Architectuurvisie ([HORA](#))